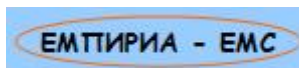

ДПТУ БЛУ ЕНЕРЏИ ДОО Тетово

БАРАЊЕ ЗА А ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА

ПРИЛОГ XIV НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

Барањето за А интегрирана еколошка дозвола е изработено за потребите на операторот БЛУ ЕНЕРЏИ, Тетово од страна на конзорциумот на консултантските фирми ЕМПИРИА ЕМС, Скопје и МАНЕКО Солушнс, Скопје.

Декември, 2016

Содржина

Содржина.....	2
1. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ	3
Вовед	3
Опис на активноста	3
Локација на проектот.....	5
Опис на животната средина во подрачјето.....	5
Мерки за намалување на влијанијата	7
Програма за мониторинг	7
Програма за подобрување.....	7

1. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

Вовед

Согласно член 95 од Законот за животна средина, активностите на новите инсталации подлежат на регулирање на својата работа во рамки на интегрирана еколошка дозвола, т.е. системот на интегрирано спречување и контрола на загадувањето (ИСКЗ). Инсталацијата за третман на искористени масла во опфатот на индустрискиот комплекс Тетекс - Тетово на операторот ДПТУ БЛУ ЕНЕРЏИ ДОО Тетово се наоѓа во прилог 1 од Уредбата за ИСКЗ¹, и како нова ИСКЗ инсталација е должна пред започнување со работа, да поднесе барање за добивање на А интегрирана еколошка дозвола. Овој тип на дозвола, за разлика од дозволата за усогласување, подразбира дека новата инсталација треба да биде усогласена со најдобрите достапни техники пред започнување со работа. Надлежен орган за оваа дозвола е Министерството за животна средина и просторно планирање.

ИСКЗ е систем на заштита на животната средина како целина, од можните штетни влијанија на одредени активности. Основна цел на ИСКЗ е спречување на загадувањето на животната средина, а онаму каде тоа не е можно да ги намали емисиите во воздух, вода и почва, како и останатите штетни влијанија врз животната средина и здравјето на човекот, на прифатливо ниво во сите фази на дејноста (од проектирањето, преку изградбата, експлоатацијата, сè до отстранувањето на евентуалните штетни влијанија во случај на престанок на активността).

Согласно обврските, инвеститорот ДПТУ БЛУ ЕНЕРЏИ ДОО Тетово подготви и доставува до надлежниот орган, барање за добивање на А интегрирана еколошка дозвола.

Процедурата за издавање на оваа еколошка дозвола се состои од неколку чекори:

- Поднесување на барање за интегрирана еколошка дозвола,
- Консултации на надлежниот орган со операторот и учесниците во постапката,
- Известување за комплетност на барањето, односно евентуално негово дополнување,
- Известување на јавноста и објава на барањето,
- Разгледување на барањето од страна на надлежниот орган и подготовка на нацрт ИСКЗ дозвола,
- Преговори помеѓу надлежниот орган и операторот за условите во дозволата,
- Комплетирање на текстот на дозволата согласно преговорите и доставените коментари од засегнатата и заинтересираната јавност,
- Издавање на ИСКЗ дозвола

Барањето за интегрирана еколошка дозвола е изготвена од страна на Емпириа - ЕМС. Истата е во согласност со барањата на македонската регулатива за ИСКЗ, НДТ упатствата и други најдобри практики од оваа проблематика.

Опис на активността

¹ Уредба за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола односно дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување на барање за дозвола за усогласување со оперативен план (Сл.весник 089/05)

Детален опис на активноста и неговите карактеристики е даден во Додаток 2 на ова Барање. Во продолжение на ова резиме, даден е краток преглед на карактеристиките на активноста.

Производниот процес во новата инсталација претставува физички третман на дестилација на искористени моторни масла и нивна рафинација за добивање на неколку дестилати како крајни производи: основно (лесно) масло, мазут и трет дестилат што се користи во индустријата за производство на катран. Дополнително, во процесот ќе се врши постапување со искористени растителни масла.

Проектот вклучува неколку групи на активности:

- (i) собирање на искористени моторни и растителни масла
- (ii) складирање на маслата во соодветни резервоари
- (iii) процес на дестилација и складирање на готови дестилати (производи).

Вкупниот инсталиран капацитет на преработка на масла предвидено е да биде 18 тони на ден. Предвидениот технолошки процес за преработка на искористени масла претставува процес на дестилација во вакуум состојба. Процесот претставува затворен технолошки процес на производство што целосно ќе се одвива во затворен објект од цврста градба конструктивно адаптиран и инфраструктурно опремен за правилно одвивање на истиот.

Искористените моторни и растителни масла ќе се набавуваат од лиценцирани надворешни добавувачи кои маслата ќе ги носат на локацијата на проектот. Сите количини на искористени масла ќе се набавуваат со потврда / сертификат и хемиска анализа дека маслото не содржи полихлорирани бифенили (ПНВ). Дополнително, при прием на отпадното моторно масло на локацијата ќе се прави хемиска анализа во сопствена лабораторија на операторот БЛУ Енерџи, како дополнителна, втора контрола на квалитетот на искористените масла. По контролата и утврдената согласност, маслата ќе се складираат во четири цистерни (резервоари), секој со капацитет (волумен) од 50 m³. Цистерните ќе бидат поставени во собирни базени (танквани) со соодветен капацитет.

Од цистерните за складирање со помош на запчасти пумпи, искористените масла се пренесуваат во вертикален реактор каде започнува процесот на загревање по кој треба да се изврши дестилација на отпадното масло при што прво ќе се издвои водата како најлесно испарлива по што ќе се дестилира чистото масло. Загревањето на отпадното масло предвидено е да се врши со искористување на системот за довод на пареа веќе достапен во индустрискиот комплекс ТЕТЕКС. Како алтернатива, при евентуални проблеми со доводот на пареа, загревањето ќе се врши преку котел кој како погонско гориво би користел екстра лесно гориво. За да се обезбеди ефикасна дестилација, целиот процес е предвидено да се врши во вакуум состојба која овозможува дестилацијата да се врши на пониски температури што овозможуваат да се задржат карактеристиките на маслото.

Втечнатото масло се собира во резервоари од каде оди во миксер во кој се подобрува квалитетот, со мешање на истото за да се добие хомогена маса. Оттука, маслото се пренесува во филтер постројка каде механички, низ повеќе филтер платна, се отстрануваат остатоци од нечистотии по што маслото се пренесува во крајните резервоари за складирање. Од овие резервоари ќе се врши преточување на маслото во транспортни возила - авто цистерни за понатамошен превоз и достава до крајните купувачи.

По завршување на овие процеси се врши обновување на маслото и истото со помош на спирална пумпа и преносни линии се пренесува во реакторот за киселување. Закиселувањето се врши според направени лабораториските анализи. Потоа, според

лабораториските анализи, чистиот производ што останува во реакторот се меша со земја за белеење и затемнување. По завршувањето на овој процес, основното масло станува готово, се филтрира со 3 микронски филтер преси и се пренесува во цистерни за производи.

Искористените масла за готвење ќе се собираат од индустриски претпријатија, фабрики, ресторани, хотели, итн. со лиценцирани цистерни за искористени масла и ќе се доставуваат на локацијата на фабриката каде истите ќе се складираат. Во првата фаза на преработка, ќе се врши нивно пречистување преку систем на филтрација заради отстранување на цврсти честички. Потоа маслото со помош на пумпа и преносни линии ќе се пренесува во реактор. Со методот на вакуумирање се грее на 90°C и процесот завршува со деконтаминација на водата. Производот што произлегува од овој процес има нула јаглерод, па затоа се меша со крајниот производ што останува од процесот на циркулација на отпадни минерални масла. Додавањето на растителни масла во крајниот производ од дестилацијата на моторните масла има цел да изврши подобрување на квалитетот на производот.

Локација на проектот

Проектот за воспоставување на инсталација за третман на искористени масла на операторот БЛУ ЕНЕРЏИ ќе се спроведува на територијата на општината Тетово.

Операторот БЛУ ЕНЕРЏИ ќе користи постоен индустриски објект, кој се наоѓа во опфатот на индустрискиот комплекс ТЕТЕКС-Тетово.

Опис на животната средина во подрачјето

Постојната животна средина на подрачјето во кое припаѓа локацијата на предвидениот проект е детално опишана во поглавјето 7 на ова барање.

Клима

Подрачјето во кое припаѓа локацијата на проектот, Полошката котлина, е на повисока надморска височина од котлините по течението на Вардар. Во воздушна линија, Полошката котлина е оддалечена од Јадранското Море околу 130 km, но поради високите планински масиви од запад и северозапад, морското климатско влијание не се манифестира на термичкиот режим во котлината. Од друга страна, котлинскиот карактер условува појава на ниски температури во зимските месеци и зголемени температури на воздухот во летните месеци, што пак резултира со зголемување на средното и апсолутното температурно колебање.

Геолошки карактеристики

Самата локација на проектот лежи на делувијално-пролувијалните наслаги по ободот на Шар Планина, под кои се развиени алувијални наслаги. Овие делувијално-пролувијални наслаги се одликуваат со слаба до средна водопропусност и водоносност и во кои егзистира збиен тип на издан, со слободно ниво на подземна вода, кој на предметната локација е на длабочина од околу 30 m.

Почви

Во Полошкиот регион, педолошкиот состав на почвите е застапен со алувијални почви покрај речните токови, полувијални во најнискиот котлински дел и цементни почви по брановидно ридските терени. Најзастапени почвени типови на Шар Планина и Сува Гора се силикатните. На карбонатните стени се застапени варовници, кафеави почви варовничко-доломитни црници, голи варовнички стени, сипои и камењари.

Хидрографија и квалитет на води

Во непосредната околина на локацијата на проектот хидрографската мрежа е неразвиена, со отсуство на површински природни водотеци, ниту хидротехнички водостопански објекти (канали и сл.).

Во поширок контекст, доминантен водотек во подрачјето на проектот е реката Пена, која поминува низ градот Тетово. Реката Пена извира на високите падини на Шар Планина на околу 2.410 m н.в. Реката е со должина од околу 36,8 km, поминува низ градот Тетово и се влива во реката Вардар. Сливното подрачје на реката Пена е 191,6 km² и претставува под-слив на речниот слив на реката Вардар.

Биолошка разновидност

Локацијата на проектот се наоѓа во целосно индустријализирана и урбанизирана зона во градот Тетово. Според тоа, во опфатот на локацијата и нејзината околина не постојат значајни елементи на биолошка разновидност (приоритетни живеалишта, карактеристични и ретки видови на флора и фауна, загрозени или заштитени видови според меѓународните договори и националните стратешки документи во доменот на заштита на природата), ниту чувствителни зони.

Природно наследство

Во подрачјето на опфатот на локацијата на проектот и во неговата поширока околина не се наоѓаат заштитени подрачја на природно наследство, ниту подрачја на еколошката мрежа ЕМЕРАЛД²⁾. Исто така, во околината на проектното подрачје не се наоѓаат значајни подрачја за растенија (Important Plant Area(s) – IPAs), значајни подрачја за птици (Important Bird Area(s) - IBAs), ниту приоритетни области за пеперутки (Priority Butterfly Area(s) - PBAs).

Квалитет на воздух

Состојбата со квалитетот на воздухот во околината на локацијата на проектот секојдневно се следи преку автоматската мониторинг станица за квалитет на амбиентен воздух, која е поставена во дворот на гимназијата “Кирил Пејчиновиќ”, во центарот на градот. Врз основа на податоците за среднодневните концентрации на еколошките параметри (CO₂, µg/m³; NO₂ (µg/m³), CO (mg/m³), O₃ (µg/m³) и PM10 (µg/m³)) добиени преку мониторинг станицата, во најголем број случаи кога има надминување на максимално дозволената концентрација тоа се однесува на концентрациите на PM10. Нарушувањето на квалитетот на амбиентниот воздух се должи на неколку движечки сили – сообраќајот, индустријата и интензивноста на процесот на урбанизација. Во зимските месеци квалитетот на воздухот е дополнително нарушен како резултат на метеоролошките услови и затоплувањето на домаќинствата преку индивидуални огништа. Со имплементација на мерките за контрола на емисиите во воздух, предвидени со барањето на ДПТУ БЛУ ЕНЕРЏИ ДОО Тетово за добивање А интегрирана еколошка дозвола за постоечката постројка, треба да се очекува дополнително намалување на влијанието врз квалитетот на амбиентниот воздух, односно зголемување на неговиот апсорптивен капацитет.

Бучава

Со оглед на карактерот на проектното подрачје и тековните индустриско-стопански форми на користење на земјиштето и намена на просторот во непосредната околина на проектната локација, подрачјето може да се категоризира како подрачје од четврт (IV) степен на заштита од бучава.

²⁾ Мрежата ЕМЕРАЛД е развиена во рамките на Бернската конвенција за заштита на европскиот див свет и природните живеалишта и формално се смета како подготовка за примената на Директивата на ЕУ за живеалишта. Мрежата Емералд е заснована на истите принципи како и еколошката мрежа на ЕУ НАТУРА 2000 и претставува нејзино продолжение во земји што не се членки на ЕУ.

Во отсуство на развиена државна мрежа за мониторинг, за поширокото подрачје на предметната локација на проектот не постојат податоци од мерења за нивоата на бучава во животната средина. Следствено, не постои стратешка карта на бучава за оценување на утврдена изложеност на бучава од различни извори во поширокото подрачје на проектот, ниту за активностите кои се спроведуваат во рамките на индустрискиот комплекс ТЕТЕКС-Тетово во чиј опфат ќе биде воспоставена инсталацијата за преработка на искористени масла.

Културно и археолошко наследство

Во непосредното опкружување на локацијата на предложената инсталација нема евидентирано археолошки локалитети, ниту друго заштитено културно наследство, кое би било директно засегнато од изградбата и оперативноста на истиот.

Население

Според бројот на жители, општината Тетово, е во редот на големите општини во Република Македонија. Според последниот попис (2001 година), вкупното население во општината изнесува 86.580 жители или околу 5% од вкупното население на Република Македонија, организирани во 16 месни заедници. Густината на населеност изнесува 814,3 жители/km². Според пописот, во градот Тетово живеат 70.841 жители.

Мерки за намалување на влијанијата

Со цел контрола на влијанијата и усогласеност на инсталацијата со стандардите на животна средина, во функција се голем број на мерки имплементирани во секоја од фазите на работа. Во технолошкиот процес се имплементирани голем број мерки за спречување на влијанијата согласно соодветните референтни документи за најдобри достапни техники, а дополнително онаму каде е оценето за неопходно, имплементирани се мерки за контрола на влијанијата. Овие мерки детално се опишани во Прилог VIII.

Програма за мониторинг

Како оператор на постројка која ќе врши емисии и со своите активности ќе има влијание врз медиумите на животната средина, ДПТУ БЛУ ЕНЕРЏИ ДОО Тетово има обврска за вршење мониторинг над емисиите и имисиите во животната средина, а во согласност со условите во интегрираната еколошка дозвола. Со цел следење на влијанијата од постројката, во прилог IX е даден предлог мониторинг план што вклучува низа активности за следење на влијанијата од постројката и квалитетот на животната средина (емисии и имисии).

Програма за подобрување

Со цел унапредување на заштитата на животната средина, постигнување повисоки еколошки перформанси, целосна и редовна усогласеност со сите постоечки стандарди за квалитет на животната средина и гранични вредности на емисија, операторот на активноста ДПТУ БЛУ ЕНЕРЏИ ДОО Тетово изработи Програма за подобрување. Програмата вклучува низа активности кои ќе бидат имплементирани во наредните години на годишно или повеќегодишно ниво. Програмата е дадена во Прилог XI.